

bil črepinjo in so se možgani razleteli na vse strani. Ko je lev maščeval mater, je mirno sledil psi v kletko.

Navadili so orjaka, da je skočil konju na hrbet in jezdil v krogu po cirkusu. Lev se je lotil te spretnosti le tedaj, ako je tekla psica za konjem.

Pri predstavi nekega popoldne je skakal lev na hrbet konju, ki je bil popadljiv. Sčene mu je tekalo med nogami sem in tja in to je konja vjezilo. Havsnil je po psi in jo res tudi ugriznil, da je zavekala. Ko je čul sin vek matere, je odprl žrelo in med ježo pregriznil konju vrat.

Pred kratkem je priredil cirkus predstavo v korist in podporo dunajskim usmiljenim bratom. Ob tej priliki se je ponudil znani profesor Šostarič, da bo piskal na rog (Flügelhorn) v levji kletki. Predstava je pričela. V za predstavo

pripravljeno gajbo so prignali leva in psico. Bil je navzoč poleg trobentača še tudi krotitelj Haupt. Šostarič je začel piskati, lev pa neznosno renčati, ker ga je dražila godba. Med leva in trobentača se je postavila psica in krotila razjarjenega sina z lajanjem. Ko je Šostarič izpiskal komad, je smuknil od strahu moker iz gajbe. Ravno toliko, da je zaloputnil za seboj železna vrata, mu je bil že lev z enim skokom za petami in ga je rešila smrti le močna železna ograja.

Princ je star danes 7 let, njegova majhna mati je že vsled starosti opešala. Lastnik cirkusa se dobro zaveda, da bo moral leva ustreliti, kakor hitro bo poginila vsled starosti psica, kateri edino je slepo pokoren kralj vsega živalstva.

resenti prijavijo kar v skladišču Kmetijske družbe (Meljska cesta 12), ker daje to skladišče v ta namen tudi svoje prostore brezplačno v uporabo. Apneni dušik je v ilovnati zemlji, ki vsebuje tudi apno, zelo učinkovito gnojilo; trositi se ga mora, pomešanega s suho zemljo, kak teden pred setvijo in takoj podbrnati. Dolgo se ga ne sme shranjevati, ker ovolgne, tudi se ga ne sme mešati z mokrim hlevskim gnojem. Za oral ga zadostuje kakih 30 kg. Opozorjamo, da je na to množino apnenega dušika treba približno dvakrat toliko fosforovega in dvakrat toliko kalijevega umetnega gnojila. Ti gnojili pa sta mnogo ceneji.

Uvajanja kontrole o mlečnosti krav v mariborski oblasti. Komisar oblastne samouprave mariborske oblasti si prizadeva z vsemi sredstvi organizirati rodovniška društva in zadrage za zboljšanje domačegrudne govedoreje — med drugim tudi uvajanje kontrole o mlečnosti krav, vpisanih v rodovnik — z namenom, vzgajati in zboljšati v teh organizacijah (rejskih središčih) govedorejo po obliki in notranjih vrlinah. Mlečna kontrola se je izvajala v letu 1928 pri štirih organizacijah in sicer pri živinorejskih odsekih kmetijske podružnice St. Jurij ob južni železnici, Špitaliču pri Konjicah, Ponikva ob južni železnici in živinorejski zadrugi Studenice pri Poljčanah. Uspeh je bil sledeči (številke v oklepajih so uspeh iz leta 1927): 1. Živinorejski odsek (sedaj zadruga) St. Jurij ob južni železnici goji pomursko pasmo, ima 38 (36) kontroliranih krav. Najvišja mlečnost znaša 2.676 l (3.306), povprečna mlečnost pa 1810 l (1860 l). 2. Špitalič goji tudi pomursko pasmo, ima 38 (39) kontroliranih krav. Najvišja mlečnost 2985 l (2763), povprečna mlečnost pa 1875 l (1697 l). 3. Ponikva ob južni železnici goji pomursko pasmo in je to prvi zaključek. Ima 30 kontroliranih krav. Najvišja mlečnost 3535 l, povprečna 1892 l. 4. Studenice goji marijadvorsko pasmo in ima 33 (32) kontroliranih krav. Najvišja mlečnost znaša 3926 l (4327.5 l), povprečna pa 2345 l (1927 l). Tukaj je bilo napram letu 1927 precej sprememb v staležu krav z odprodajo dobrih molznic in novimi vpisi v rodovnik. Kontrolo izvajajo za to določeni zanesljivi domačini, nadkontrola pa oblastni živinorejski strokovnjaki. Poleg tega se je izvajala mlečna kontrola tudi v nekaterih privatnih rejskih središčih (n. pr. Jareninski dvor), kjer so doseženi zelo zadovoljivi uspehi. Letos so se še osnovala nekatere nove organizacije z istim ciljem v srezu Murska Sobota in Dolnja Lendava, kjer se goji simodolska pasma. To poročilo je namenjeno v prvi vrsti živinorejcem v upanju, da vzbudijo zanimanje za to zelovažno in za napredno živinorejo neobhodno potrebno uvedbo tudi v drugih krajih, ker le lastno in smoteno delo bo rodilo uspeh.

Reja goveje živine na Tirolskem. Tirolska je od narave pripravna in poklicana za živinorejo. Ona redi sivo-rjavo planinsko in čisto sivo gornjeinsko govedo v gornjeinski dolini in vseh obstranskih dolinah, v gornji spodnjeinski dolini in Lechski dolini. Pegasto živino (Bernske pasme) v spodnjeinski dolini. Pincgavsko v okrajih Kitzbühl in Kufstein (izhod-

Dijakom in njihovim staršcem!



Ob začetku šolskega leta se vam priporoča za nakup šolskih knjig in vseh šolskih potrebščin

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU
Aleksandrova cesta 6 in Koroška c. 5.

Vsem nakupovalcem lepe nagrade in pri takojšnjem plačilu znaten popust.



GOSPODARSTVO

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 17. avgusta so pripeljali špeharji na 24 vozev 42 zaklanih svinj. Kmetje so pripeljali 18 voz sadja, 14 voz čebule in kumare, 8 voz krompirja, 20 voz sena in 4 voze slame. Svinjsko meso je bilo po 12.50—32.50. Krompir 0.80—1.25, čebula 2.50—3.50. Seno po 60—90, slama 40—60. 1 kokoš je po 30—40, par piščancev po 30—6, raca 22.50—30, gos 50—80, domači zajec 10—20. Pšenica 2.50, rž 2.25, ječmen 2, oves 1.50, koruza 2—2.50, ajda 2, proso 3, fižol 2.50—3, grah 4—6. Hruške 3—7, jabolka 4—7, slive 6—12, breskve 18—20, grozdje 12—20, maline 6—7, grozdičje 4—5, česen 12—15. Mleko 2.50—3, smetana 12—16, surovo maslo 36—40, med 20—25.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 13 konjev, 14 bikov, 145 volov, 300 krav in 19 telet, skupaj 481 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 13. avgusta 1929 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od Din 9—10, poldebili voli od Din 8—9, plemenski voli od Din 7.75—8, biki za klanje od Din 5.50—9, plemenske krave od Din 5.50—8, krave za klobasarje od Din 4—5, mlada živina od Din 8—10. Prodanih je bilo 330 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 40 komadov, v Italijo 15 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmu dne 16. avgusta je bilo pripelanih 122 svinj. Mladi prašiči 5—8 tednov stari kom. od Din 150—170, 7—9 tednov stari od Din 180—250, 3—4 mesece stari od Din 350—400, 5—7 mesecev stari od Din 450—600, 8—10 mesecev stari od Din 700—850, 1 leto stari od Din 1000 do 1200. 1 kg žive teže Din 10—12.50, 1 kg mrtve teže Din 17—18.50. Prodanih je bilo 95 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso od Din 12—20 1 kg; telečje meso 1 kg od Din 18 do 25; svinjsko meso sveže od Din 12.50—27.50 za 1 kg.

Gospodarska obvestila.

Več samozavestil Parkrat smo že opozarjali v našem listu, kaka in kolika nevarnost grozi slovenskemu vinogradništvu radi poplave naših krajev z dalmatinskim vinom. Ako pa pogledamo ob raznih tržnih dneh v dalmatinske točilnice, vidimo tamkaj kmete, da celo vinogradnike, ki pijejo na smrt dalmatinca. Če vinogradnik sam podpira nevarnost, ki mu onemogoča vnovčiti njegov vinski pridelek, potem se ne smemo čuditi, da organizacija prodaje dalmatinskih vin po mariborski oblasti tako napreduje. Naš kmet, ki danes čita in dobro ve, kako krizo preživlja slovensko vinogradništvo, bi moral kazati več samozavesti in podpirati prodajo le lastnega pridelka!

Kmetijsko-gospodarska šola v zavodu Šolskih sester v Mariboru začenja svoj desetmesečni tečaj 9. septembra 1929. Potrebna poučila daje zavod pod omenjenim naslovom.

Naše gorice številka 8. je izšla. Vsebina 8. številke je zelo zanimiva in poučljiva za vinogradnike in strokovnjake na vinogradniškem in kmetijsko-šolskem polju. Strokovni mesečnik stane na leto 30 Din, za inozemce 40 Din, posamezna številka 5 Din.

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš. Njenim udom se naznanja tole: Zadruga zveza v Ljubljani nudi s sodelovanjem mariborske oblasti udom Kmetijske podružnice apneni dušik, ki vsebuje 15% dušika, po izredno znižanih cenah: 100 kg v bobnih po 210 Din, v dobrih vrečah po 200 din, ako podružnica naroči najmanj pol vagona, to je 5000 kg, franco namembna postaja. Udje kmetijske podružnice se s tem poživajo, da uporabijo to ugodno prilžnost ter se prijavijo za odvzem izbornega gnojila v čim večjem številu. Prijaviti se je takoj. Najenostavnejše je, da se inte-

no od železniške proge Wörgl—Kufstein), kakor tudi v izhodni Tirolski. Zillertalsko in Fux-živino v gornjem delu spodnjeinske doline. Daleč razprostrane rejne družbe, v posameznih rejnih okrajih združene v zadruge, skrbijo po skrbni preiskavi ob sprejetju in plemenskem vknjiženju, po vestnem plemenskem knjigovodstvu ter skrbni preizkušnji glede množine mleka, zato, da se vrši reja po modernih načelih. S tem je v zvezi stroga odredba, vsakoletno alpenje vse živine večnoma na planinah čez 2000 metrov, tako, da se lahko jamči za stas in delazmožnost, pa tudi za zdravje in odpornost. Gotovo je, da se ne morejo doseči rekordne številke glede množine mleka brez posebno tečne krme. Posamezne družbe beležijo letno povprečno 2400 do 2000 litrov mleka. Vsak kupec ve, da tirolska živina, nahajajoča se v še boljših razmerah, podane številke še daleč preseže. Septembra, oktobra in novembra se vršijo najbolj znameniti živinski sejmi, ki nudijo najlepšo prilagoditost za nakup prvovrstne plemenke in porabne živine. Opozarjamo na tozadnevni inšerat v oglasnem delu glede sejmskega seznama.

Ljutomer. Naša sadjarska in vrtnarska podružnica priredi v nedeljo dne 25. avgusta v društveni drevnici na Rajžiharju pri pos. Mar. Novak tečaj o okulaciji. Predsednik bo še poročal o najnovejši sadjarski knjižici gosp. Priola: Spravljanje, razbiranje, vlaganje, shranjevanje in razpošiljanje sadja. Začetek tečaja ob 9. uri. Zbirališče pri osnovni šoli takoj po 8. sv. maši. Pridite vsi prijatelji sadjarstva, zlasti mladina!

Sv. Jurij ob Taboru. Pomotoma v različnih prilikah in koledarjih za 7. septembra določeni živinski in kramarski sejm se vrši že dve leti vselej na dan 7. septembra. Če pa odpade ta dan na nedeljo, pa se vrši ta sejm vselej na naslednji dan. Razum tega sejma ima Sv. Jurij ob Taboru še sledeče živinske in kramarske sejme: 29. januarja, 10. marca, 7. septembra in 21. novembra. Ker se je živinoreja v vranskem okraju, posebno pa v občini priznana močno razvila ter se gojijo lepe pasme, postali so sejmi v tej občini zelo dobro obiskani, po sosednjih živinorejcih in mesarjih od daljnih krajev, se priporoča vsem bližnjim in daljnim posestnikom živinorejcem številnejši prigon živine tako plemenske kakor za mesarje, in uspeh dobre prodaje oziroma nakupa jim je osiguran. Pripomni se tudi, da je prigon tudi z ozirom na novo okrajno cesto od državne ceste do cerkve v Sv. Juriju ob Taboru, ki je bila v letu 1927 dograjena in je vedno lepo vzdrževana, zelo olajšan.

Velike kasaške dirke priredi Kasaško društvo v Mariboru na svojem dirkališču na Teznu dne 15., 21. in 22. septembra 1929. Dirke so nujno potrebne za rejo ameriških kasačev, ker se tako da priliko in vzpodbudo konjerejem, da pri dirkah dokažejo konji svoje sposobnosti, konjereji pa morejo pridobiti lepe nagrade. Društvo se za povzdigo lepo se razvijajoče konjereje v Sloveniji ni strahilo žrtve in truda in prireja tako še tri kasaške dneve. Vsaki dan bo po pet enovprežnih dirk in ena dvovprežna dirka, skupne nagrade znašajo okroglo lepo svoto Din 50.000.—. Ker je ravno namen prirejanja dirk predvsem radi povzdige domače konjereje, je društvo v svojih propozicijah določilo konjem slovenske kmečke reje popuste in še posebej kmečkim vozačem. Konjerejska razstava v Ljutomeru je pokazala, s kako prvovrstnim konjskim materialom razpolagajo kmečki posestniki. Propozicije so se vsem interesantom že razposlale in je določen rok za prijave do 7. septembra. Opravičeno je upanje, da bo pri jesenskem kasaškem mitingu v Mariboru zbrano toliko konjev, kakor jih najbrže doslej še ni bilo v Mariboru. Da se tudi poset dirk od strani občinstva poveča, se je društvo odločilo, da se izžreba ena vstopnica, koje imejitelj dobi dobro vporabnega kasaškega konja. Zrebanje se vrši zadnji dan med 4. in 5. dirko in zatega-

delj naj posetniki dirk dobro spravijo vstopnice. Zeleti je, da si športni krogi nabavijo kasače, da bodo tako dirke številnejši in zanimivejše. Na Murskem polju je dovolj dobrih kasačev na prodaj in kasaško društvo v Mariboru da radevno vsakemu potrebna navodila in nasvete za nakup konjev iz naše domače konjereje. Upamo tudi, da bodo naši lokalni faktorji vpoštevali koristne intencije društva in z podporami podprli važno narodno gospodarsko delo.

Pomanjkanje hmeljskih obirancev. Časa za letošnji pridelek. Hmeljarsko društvo v Žalcu je sprejelo večstransko tožbo, da je letos veliko pomanjkanje hmeljskih obirancev, kar so deloma povzročevali hudobni jeziki, ki trobijo po svetu, da je toča ves hmelj v Savinjski dolini potolkla, da se bo plačevalo le po 4 K itd. Vsi tedi tega govorjenja nekaterih obirancev sploh ni bilo, drugi so se vračali. Dogaja se tudi, da se na določeno mesto namenjenim obiravcem obljubljuje višja mezda, boljše hrane itd. in jih skuša pregovoriti, da bi postali nezvesti svojim večletnim delodajalcem — kar je vsega obsojanja vredno in podlo. Mezda za obiranje hmelja se je določila povodom zborovanja hmeljarjev dne 11. avgusta in sicer: eden in enpol Din in trikratna hrana z malcama, eden in tričetrt Din in trikratna hrana brez malc in dva Din brez hrane in eden škaf (28 l) obranega hmelja. Znižanje mezde je posledica krize, v katero je došlo hmeljarstvo vobče. Vsi tedi neutelejnega razpravljanja o cenah za letošnji pridelek (7 Din za 1 kg) se je naših hmeljarjev lotila neka zbeganost. Da se zbegani hmeljarji pomirijo, izjavlja Hmeljarsko društvo na podlagi zanesljivih informacij, da se o cenah za letošnji hmelj sedaj še sploh govoriti ne more. Ko bodo Nemci in Čehi obrali svoj pridelek in bo njegova množina določena, potem se bodo določevale cene za naš hmelj. Hmeljarji, ne razburajte se po nepotrebnem! — Kongres srednjeevropskih hmeljarjev, ki je imel svoje letošnje posvetovanje dne 17. avgusta v Friedrichshafnu na Bodenskem jezeru, cenil letošnji pridelek plemenitega hmelja na 677.500—728.000 starih stotov in sicer: Nemčija 215.500—231.500 stotov, Čehoslovaška 209.500—232.000 stotov, Jugoslavija 123.000—130.000 stotov, Poljska 58.500—58.000 stotov, Alzacija 70.000—75.000 stotov in Avstrija 1000—1000 stotov. Množina v Vojvodini se cenil na 75.000—80.000, ona v Slavoniji na 48.000—50.000 stotov. — Hmeljarsko društvo v Žalcu.

Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo, dne 25. avgusta bo ob 3. uri popoldne sestanek članov naše čebelarke podružnice s predavanjem v čebelnjaku g. Alojzija Korošaka. — Pridite tudi tisti čebelarji, ki niste še člani podružnice.



NAŠA DRUŠTVA

Opozarjamo še enkrat naše naše vrle mladeniče na fantovska tabora pri Sv. Andražu v Halozah in v Jeruzalemu. V nedeljo, 25. avgusta bo mladeniški tabor pri Sv. Andražu v Halozah. Začetek ob 10. uri. Ta tabor je posebno za mladeniče iz Haloz in z gornjega Dravskega polja. Kot glavna govornika nastopita: predsednik Prosvetne zveze g. dr. Josip Hohnjec in g. profesor Vesenjaj. — V nedeljo, 1. septembra bo velik mladeniški tabor za fante iz velikonedeljske in ljutomerske dekanije v Jeruzalemu. Začetek ob 10. uri. Cerkevni govor bo govoril g. pomožni škof dr. I. Tomažič. Na mladeniškem zborovanju bo sta govornika: predsednik Prosvetne zveze g. dr. Josip Hohnjec in g. dr. Janžekovič. Na obeh taborih bodo govorili poleg imenovanih govornikov kmetski mladeniči v

imenu stanovskih in prosvetnih mladeniških organizacij.

Romarski izlet na Ptujsko goro. Vsa prosvetna društva frančiškanske župnije v Mariboru priredijo v nedeljo 25. avgusta običajni izlet na Ptujsko goro z občinim zborom in izvolitvijo centralnega odbora. — Dovoljena je polovična vožnja in posebni vlak, ki odhaja ob pol šestih jutraj iz Maribora. Po prihodu na Goro bo tiha sv. maša, ob desetih pa slovesna sv. maša z nagovorom, nato pa prosvetno zborovanje zunaj cerkve, na katerem govori g. Zebot. Popoldne ob dveh občini zbor, ob treh zadnja pridiga z litanijami. Vsak se vrača zvečer ob pol sedmih iz Sv. Lovrenca. Izkaznice za polovično vožnjo se dobijo vsak dan od 8—10 jutraj v Omladinskem domu. K obilni udeležbi vabi centralni odbor župnijskih prosvetnih društev.

Sv. Anton v Slov. gor. V nedeljo, 25. avgusta se zbere Orli in Orlice iz celih Slovenskih gor pri Sv. Antonu, kjer bodo manifestirali za orlovске cilje. Pridigoval bo č. g. svetnik Gomilšek od Sv. Benedikta. Po maši bode slavnostno zborovanje. Govorita dva priznana govornika. Popoldan na Altovem pašniku velik telovadni nastop Orlov, Orlic in naraščaja. Sodeluje šentlenarska godba. Isti dan proslavi tudi domači odsek petletnice svojega obstoja. Domačini, pa tudi iz sosednjih župnij, vsi prav iskreno vabljeni. Prireditelj bo ob vsakem vremenu.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Bralno društvo priredi v nedeljo 8. septembra ob 40 letnici ustanovitve veliko tombolo s tako lepimi dobitki, kakor jih je bilo že malokje. Glavni dobiček v gotovini 150 Din, nov okovan voz, žensko kolo, seženj drv, vreča moke, boksova koza, plug, brana in še do 400 drugih lepih dobitkov. Karto so po 3 Din. To je letos zadnja velika tombola pri nas. Ne zamudite te ugodne prilike k sreči.

Ponikva ob južni železnici. Zdelo se je že kakor bi vse naše društveno življenje hotelo polhe in druge zaspance prehiteti z zimskim spanjem, pa ni tako. Pevci s svojim krasnim sopranom se pridno vadijo; ravnotako tamburški zbor pod spretnim vodstvom g. organista. Dekliška zveza pa se hoče 8. septembra postaviti z materinskimi dnevi. Vzpored bo zanimiv in lep. 25. avgusta običajno vrle Šmarčane, ti pa nam vrnejo obisk 15. septembra s celodnevno prireditvijo. Bo nekaj čisto posebnega, na kar že sedaj opozarjamo pridne Ponkovičane, ki imajo smisel za izobraževalno delo. Za »Slomškov dom« se že požrtvovalni vozniki navozili kamenja in apna. Tudi lesa je že precej; ostali obljubljeni les pa bodo v najkrajšem času pripeljali. Zanesemo se na možko besedo. Novic je zaenkrat od tod dovolj. Prihodnjič več.

Šmarje pri Jelšah. Orlovski odsek v Šmarju pri Jelšah obhaja prihodnjo nedeljo dne 25. avgusta desetletnico svojega obstoja. Popoldne bo slovesna služba božja in blagoslovitev novega prapora. Popoldne po večernicah pa se vrši telovadna akademija v katoliškem domu. Svira domača godba. Domačini in sosedje vabljeni!

Preklicujem besede s katerimi sem žalil gostilničarja Petra Kac pri Sv. Miklavžu ter se zahvaljujem za odstop od tožbe. — Franjo Vezjak. 1022

Primarij dr. Černič zopet ordinira. 1019



DOPISL

Maribor. Pretekli petek sta obiskala Maribor ministrski predsednik general Pera Zivković in minister dr. Anton Korošec. Ogledala sta si bolnišnico, kaznilnico, sodišče, veliko župarstvo in vinarsko šolo. — Stolni župnik in kanonik Franc Moravec je dne 18. avgusta slavil petindvajsetletnico odkar vodi stolno žup-